

Departement für Justiz, Sicherheit und Gesundheit Graubünden
Departament da giustia, segirezza e sanadad dal Grischun
Dipartimento di giustizia, sicurezza e sanità dei Grigioni

Revisiun parziala da la Lescha davart la protecziun civila dal chantun Grischun (Lescha da protecziun civila, LCPC; DG 640.100)

Rapport explicativ

Cuir, avust 2024

Cuntegn

I.	Situaziun da partenza	4
II.	Finamiras da la revisiun da la lescha	5
III.	Explicaziuns davart las singulas disposiziuns	6
1.	Servetsch da protecziun	6
2.	Ovras da protecziun	6
3.	Finanziaziun	8
4.	Disposiziun transitorica	9
IV.	Consequenzas persunalas e finanzialas	9
1.	Consequenzas persunalas	9
2.	Consequenzas finanzialas	9
V.	Buna legislaziun	9
VI.	Entrada en vigur	10

Il pli impurtant en furma concisa

La protecziun civila surpiglia ina rolla impurtanta en il sistem da cooperaziun chantunala da la protecziun da la populaziun. La protecziun civila sa basa sin in'obligaziun naziunala da far servetsch ed è la suletta organisaziun partenaria ch'è francada en la Constituziun federala.

En il rom da la protecziun da la populaziun è ella la suletta organisaziun che po garantir la capaciad d'intervenziun en cas d'eveniments grevs che duran ditg. Ella sustegna, rinforza e distgarga a lunga vista las autras organisaziuns.

En il sistem da cooperaziun da la protecziun da la populaziun è la protecziun civila da princip il segund stgalim, suenter ils pumpiers, la polizia ed il sector da sanadad resp. il servetsch da salvament.

Cun sias furmazions spezialas, sco per exempel il care team, las colonnas da sanidad sveltas u il servetsch da localisaziun e da salvament, las spezialistas ed ils spezialists ABC, las spezialistas ed ils spezialists da segirezza sco er las spezialistas ed ils spezialists dal sustegn da la direcziun, po la protecziun civila dal Grischun plinavant vegnir activada sche necessari fitg svelt per sustegnair las organisaziuns a glisch blaua. Grazia a ses profil da prestaziuns ed a sia capaciad d'intervenziun è la protecziun civila in element indispensabel da la protecziun da la populaziun. Quai è per exempel sa mussà en connex cun la superaziun d'eveniments sco la bova a Bondo, la pandemia da COVID-19, la bova da Brinzauls e.u.v.

Il 1. da schaner 2021 è entrada en vigur la Lescha federala davart la protecziun da la populaziun e davart la protecziun civila (LPPCi; CS 520.1). En il Grischun fiss per consequenza il dumber d'appartegnents da la protecziun civila (AdPC) sa reduci massivamain, sch'ins n'avess betg prendì cuntramesiras correspudentas ils ultims onns, sco per exempel la prolungaziun da l'obligaziun da far servetsch da protecziun civila. Plinavant duai ussa in sistem d'impuls garantir ch'i possian vegnir recrutadas er en l'avegnir avunda persunas da cader per la protecziun civila. Per indemnisar la lavur administrativa en connex cun las acziuns a favur da la cuminanza (AfC) vegnan las chaschunadras ed ils chaschunaders dals custs respectivamain las petentas ed ils petents (organisaturas ed organisaturs) a stuair surpigliar en l'avegnir tut ils custs.

Per finanziair ils locals da protecziun publics vegn introducida da nov ina contribuziun substitutiva, che sto vegnir pajada er, sch'in local da protecziun potenzialmain utilisabel vegn abolì a favur da las proprietarias e dals proprietaris. Dal rest vegni desistì d'ina graduaziun tenor grondezza dal local da protecziun, ed i vegn introducida ina taxa unitara.

I. Situaziun da partenza

La Lescha davart la protecziun civila dal chantun Grischun (Lescha da protecziun civila, LCPC; DG 640.100) è vegnida concludida dal Cussegl grond ils 17 da zercladur 2015 e messa en vigur il 1. da schaner 2016. Avant eran las basas legalas chantunalas per la protecziun civila regladas en la Lescha davart l'agid en cas da catastrofas (LAC) da l'onn 1989.

Ils 20 da december 2019 han las Chombras federalas deliberà la revisiun totala da la Lescha federala davart la protecziun da la populaziun e davart la protecziun civila (LPPCi; CS 520.1) ch'è entrada en vigur il 1. da schaner 2021.

En il sector da la protecziun civila ha la Lescha davart la protecziun da la populaziun e la protecziun civila revedida previs ina reducziun ed ina flexibilisaziun da la durada da l'obligaziun da far servetsch da protecziun civila cun in'assimilaziun a l'Armada. Dapi l'onn 2021 dura l'obligaziun da far servetsch da protecziun civila mo pli 14 onns (art. 31 al. 7 lit. a LPPCi en cumbinaziun cun l'art. 17 OPCi). Avant eran quai 20 onns. Oriundamain preveseva la LPPCi dals 20 da december 2019 in'obligaziun da far servetsch da protecziun civila da 12 onns. Ella ha dentant pussibilità al Cussegl federal da prolungar l'obligaziun a maximalmain 14 onns. Cun la OPCi dals 11 da november 2020 ha il Cussegl federal fatg diever da questa competenza e prolungà l'obligaziun da far servetsch da protecziun civila per 2 onns, quai per in temp nundeterminà.

Tenor l'art. 99 LPPCi han ils chantuns survegnì la pussaivladad da prolungar l'obligaziun da far servetsch da protecziun civila per personas ch'èn gia stadas obligadas durant 12 onns resp. 14 onns da far servetsch da protecziun civila u che han gia fatg 245 dis da servetsch il mument che la LPPCi è entrada en vigur, e quai fin la fin da l'onn ch'ellas cumpleneschan 40 onns. L'obligaziun da far servetsch da protecziun civila dastgava e dastga vegnir prolungada mo, sch'ella è indispensabla per mantegnair il dumber necessari d'appartegnents da la protecziun civila (AdPC) e sch'il dumber insufficient è ina consequenza da la reducziun da la durada da l'obligaziun da far servetsch tenor la LPPCi.

Per impedir ch'il dumber dad AdPC sa reduceschia massivamain en il Grischun e per avair dapli temp per elavurar soluziuns adattadas, ha il Cussegl grond concludì ils 8 da december 2020 ina revisiun parziala da la Lescha davart la protecziun civila dal chantun Grischun (Lescha da protecziun civila, LCPC; DG 640.100). Uschia ha el profità ad interim da la pussaivladad concedida da la Confederaziun da prolungar l'obligaziun da far servetsch da protecziun civila fin maximalmain 5 onns suenter l'entrada en vigur da la LPPCi (art. 21 LCPC). La prolungaziun da l'obligaziun da far servetsch da protecziun civila è entrada en vigur il 1. da schaner 2021 sco disposiziun transitorica e vala anc fin ils 31 da december 2025.

Questa disposiziun transitorica è resultada pervia dals suandants motivs:

- En il chantun Grischun n'è la protecziun civila betg organisada sin plaun communal sco en la gronda part dals ulteriurs chantuns, mabain sin plaun chantunal. Per il chantun Grischun èn perquai disponiblas cifras exactas areguard ils dumbers dad AdPC. Consequentamain èsi er stà pussaivel da mussar ils effects da la revisiun totala.

- La revisiun totala da la LPPCi avess chaschunà ina reducziun massiva dals dumbers dad AdPC. Senza ina disposiziun transitorica fiss il dumber da 2277 AdPC da quella giada (senza voluntaris) sa reducì per il 1. da schaner 2021 (entrada en vigur da la nova LPPCi) per 624 AdPC a 1653 AdPC (- 27 %).
- Pervia da la reducziun da las cifras da recrutaziun fin la fin da l'onn 2026 (annadas cun paucas naschientschas), fiss il dumber dad AdPC dal Grischun sa reducì per ulteriurs 12 % a 1452 AdPC.
- Pervia da questa reducziun fissan stads a disposiziun bler main AdPC per cas d'urgenza, sco per exempel suenter la bova a Bondo u per dumagnar la pandemia da COVID-19. Ultra da quai fiss la capaciad d'intervenziun da la protecziun civila e la finala er da las instituziuns e da las autoritads che profitan da l'engaschament da la protecziun civila, vegnida restrenschiada massivamain.
- Plinavant avess la reducziun dals dumbers dad AdPC chaschunà ina mancanza considerabla da spezialistas e spezialists sco er da persunal da cader. Tar il cader inferiur (manadra u manader da gruppa, en spezial sustegn da la direcziun e scheffa u schef da cuschina) na fiss la direcziun da las furnaziuns betg pli stada garantida. Bleras prestaziuns sco lavurs d'utilitad publica per las vischnancas u acziuns a favur da la cuminanza, avessan perquai stuì vegnir reducidas considerablamain u schizunt stritgadas en l'avegnir.
- Grazia a la disposiziun transitorica pon ils dumbers dad AdPC vegnir tegnids fin la fin da l'onn 2025 praticamain sin l'effectiv reglamentar. Per il temp che la regulaziun transitorica è en vigur, ha l'Uffizi da militar e da protecziun civila survegnì l'incumbensa da controllar en moda cumplexiva tut las structuradas organisatoricas da la protecziun civila e da planisar las adattaziuns necessarias.

Il schaner 2023 ha la Confederaziun avert ina nova procedura da consultaziun e proponì novas mesiras per meglierar ils dumbers dad AdPC. Previs èsi d'ina vart d'extender l'obligaziun da far servetsch da protecziun civila sin tschertas personas ch'èn obligadas da far servetsch militar e sin anteriuras appartegnentas ed appartegnents a l'armada. Da l'autra vart duai vegnir stgaffida la pussaivladad da prescriber a personas ch'èn obligadas da far servetsch civil, da prestar ina part da lur servetsch civil en in'organisaziun da protecziun civila che ha ina mancanza da persunal. La finala vegnan realisadas mesiras per meglierar il sustegn tras personas che prestan servetsch civil en cas da catastrofas e da situaziuns d'urgenza. Er quest punct è vegnì resguardà en il project actual.

II. Finamiras da la revisiun da la lescha

En il chantun Grischun cun sias 150 vals e ses abitadis decentralis ha la protecziun civila ina impurtanza speziala per superar catastrofas e situaziuns d'urgenza. Igl è fitg impurtant che la protecziun civila, sco partenari ferm, possa gidar las organisaziuns a glisch blaua a superar situaziuns spezialas ed extraordinarias e substituir quellas ed uschia garantir la capaciad d'intervenziun.

En il center da la revisiun parziala da la Lescha da protecziun civila stattan oravant tut il

mantegniment dal dumber da squadras e da personas da cader sco er la finanziaziun sufficienta da la construcziun da locals da protecziun publics en las vischnancas che han memia pauc plazzas protegidas. Plinavant èsi previs d'adattar la scuntrada dals custs d'acziuns a favur da la cuminanza.

En quest senn vul questa revisiun da la lescha stgaffir cundiziuns generalas optimalas per acziuns d'auta qualidad da la protecziun civila per superar situaziuns spezialas ed extraordinarias.

En vista al dumber da personal limità na duai la protecziun civila en il chantun betg mo esser organisada en moda effectiva, mabain er effizienta. Quai vul dir: la protecziun civila en il chantun duai esser organisada uschia, ch'ella è tant efficazia sco er cunvegnenta ed economica.

Ils effectivs reglamentars da las squadras e dal personal da cader ston tuttina vegnir reducids. La capaciad d'intervenziun da la protecziun civila vegn dentant ad esser garantida er vinavant.

III. Explicaziuns davart las singulas disposiziuns

1. Servetsch da protecziun

Art. 7 Acziuns a favur da la cuminanza

A l'Uffizi da militar e da protecziun civila vegnan inoltradas adina dapli dumondas per acziuns da la protecziun civila a favur da la cuminanza, sco p.ex. il Maraton da passlung da l'Engiadina, il Tour de Ski, las cursas da skis FIS a San Murezzan u a Lai (2023 = 1816 dis da servetsch). Perquai ch'il dumber dad AdPC sa reducescha, daventi adina pli difficil da realisar questas acziuns. Talas acziuns chaschunan er ina gronda lavur administrativa, sco per exempel per elavurar las dumondas inoltradas, per far differents scleriments en connex cun l'elavuraziun da las dumondas, per planisar las acziuns e per clamar en acziun ils AdPC. Ultra da quai resultan er custs supplementars per il sold, per il transport e per l'alimentaziun. Quests custs ston vegnir surpigliads da las vischnancas. Tut ils custs duain perquai vegnir finanziads da nov da quellas e quels che chaschunan ils custs respectivamain da las petentas ed ils petents (organisaturas ed organisaturs).

2. Ovras da protecziun

Art. 8 Cumpetenzas

1. chantun

Lit. g

Tenor l'art. 61 LPPCi ston las proprietarias ed ils proprietaris da chasas d'abitar, da chasas da dimora u d'ospitals pajar contribuziuns substitutivas als chantuns, sch'els na construeschan e n'equipeschan betg plazzas protegidas en quests edifizis. Tenor l'art. 62 al. 3 LPPCi servan questas contribuziuns substitutivas en emprima lingia a financiar ils locals da protecziun publics da las vischnancas ed a renovar locals da protecziun publics e privats. Ils meds

finanzials che restan, dastgan vegnir duvrads exclusivamain per:

- a. midar l'utilisaziun da stabiliments da protecziun per intents liads a la protecziun civila;
- b. demontar stabiliments da protecziun, sche quels vegnan utilisads vinavant per intents da la protecziun civila (art. 91 al. 3);
- c. cumprar material tenor l'art. 92 litera c;
- d. far las controllas periodicas dals locals da protecziun;
- e. cuvri il custs administrativs dal fond da las contribuziuns substitutivas;
- f. ademplir las incumbensas d'instrucziun en il sector da la protecziun civila.

La contribuziun substitutiva na duai da nov betg mo vegnir incassada, sch'i na vegnan betg construids locals da protecziun, mabain er, sch'ina piazza protegida dastga vegnir abolida (cf. latiers l'art. 13a qua sutvart).

En vista als fatgs ch'ils custs per renovar locals da protecziun privats vegnan a s'augmentar, na bastan ils meds finanziarials dal fond da las contribuziuns substitutivas betg pli en l'avegnir. Per che la finanziaziun speziala «Contribuziuns substitutivas da la protecziun civila dal chantun» possia vegnir garantida, ston las contribuziuns substitutivas per las piazzas protegidas che na ston betg vegnir construidas resp. che dastgan vegnir abolidas (per tut ils locals da protecziun senza graduaziun tenor grondezza) vegnir auzadas en general sin 800 francs per piazza protegida. Tenor l'art. 75 al. 2 da l'Ordinaziun davart la protecziun civila (OPCi; CS 520.11) pon ils chantuns fixar sezs l'import da la contribuziun substitutiva per piazza protegida betg construida, quai entaifer in rom da 400 ed 800 francs. Per construir ina piazza protegida vegni fatg quint cun custs da 990 fin 2000 francs, tut tenor sche quai è in project da construcziun isolà (uschenumnà local da protecziun sin terren liber) u in local da protecziun che po vegnir integrà en in project da construcziun existent.

Lit. i

En la legislaziun vertenta n'è la deliberaziun da contribuziuns substitutivas da las vischnancas betg vegnida reglada explicitamain. La deliberaziun da contribuziuns substitutivas po bain vegnir subsummada sut «administrar las contribuziuns substitutivas». Per impedir malchapientschas duai questa cumpetenzza ussa vegnir integrada explicitamain en il text da lescha.

Lit. o

Avant il 1. da settember 2004 vegnivan las contribuziuns substitutivas per ils locals da protecziun betg construids incassadas da las vischnancas. Per quest motiv han las vischnancas grischunas actualmain ca. 16 milliuns francs sin lur contos da las contribuziuns substitutivas. Dapi il 1. da settember 2004 vegnan las contribuziuns substitutivas per ils locals da protecziun betg construids incassadas dal chantun. La Confederaziun ha fixà en l'art. 62 al. 2 LPPCi dals 20 da december 2019, ch'ils chantuns incasseschan las contribuziuns substitutivas per ils locals da protecziun che na ston betg vegnir construids.

Per quest motiv po ussa la data en la lit. o vegnir stritgada.

Art. 13a Contribuziuns substitutivas per locals da protecziun abolids

Tenor l'art. 82 al. 1 OPCi pon ils chantuns permetter d'abolir locals da protecziun, sche tals n'adempleschan betg pli las pretensiuns minimalas (cf. art. 104 OPCi). Sut tschertas circumstanzas pon ils chantuns dentant er permetter d'abolir locals da protecziun che adempleschan anc las pretensiuns minimalas. Las premissas per ina tala aboliziun èn regladas en l'art. 82 al. 2 OPCi. L'aboliziun po vegnir permessa, sche:

- a. in local da protecziun difficultass sproporziunadamain u impediss ina midada da construcziun en in edifiz existents;
- b. il local da protecziun è situà en in territori fitg periclità;
- c. igl è avant maun ina surpurschida da plazzas protegidas; u
- d. la renovaziun chaschunass custs sproporziunadamain auts.

D'ina aboliziun profiteschan en emprima lingia las proprietarias ed ils proprietaris, perquai ch'els pon alura puspè utilizar il local da protecziun senza restricziuns. Per quest motiv èsi er giustifitgà da pretender per tschertas aboliziuns las medemas contribuziuns substitutivas, sco sche la piazza protegida n'avess gnanc stuì vegnir construida. A medem temp resultan baud u tard puspè custs per il maun public. Tenor ils art. 60 ss. LPPCi ston las vischnancas numnadamain metter a disposiziun ina piazza protegida per mintga abitanta u abitant. En las regiuns che han memia paucas plazzas protegidas, ston las vischnancas metter a disposiziun ed equipar avunda locals da protecziun publics. En cas d'ina aboliziun pervia d'ina midada da construcziun (cf. lit. a) è quai adina il cas, en las regiuns cun ina surpurschida da plazzas protegidas (cf. lit. c) betg. En quest regard stoi dentant vegnir remartgà, che er sch'i na sto per entant betg vegnir construì in remplazzament, pon resultar pli tard custs correspondent. Per exempel sche la surpurschida sa diminuescha bainbaud, perquai che er locals da protecziun che n'adempleschan betg pli las pretensiuns minimalas, ston vegnir abolids.

Per abolir in local da protecziun tenor l'art. 82 al. 2 lit. a e lit. c OPCi duai esser pussaivel d'incassar adina 800 francs per mintga piazza protegida senza graduaziun tenor grondezza dal local da protecziun.

3. Finanziaziun

Art. 16 Chantun

Lit. c

Perquai che tut ils custs per las accziuns a favur da la cuminanza vegnan adossads da nov a la petenta u al petent, po vegnir abolida la litera c.

Lit. e

Per ch'i possa vegnir recrutà avunda persunal da cader per la protecziun civila, duain vegnir stgaffids systems d'impuls, sco ch'i vegn gia pratitgà en differents auters chantuns ed en organisaziuns partenarias, p.ex. tar ils pumpiers. Per dar impuls a tut ils cadens pon en l'avegnir vegnir indemnisadas betg mo las cumandantas ed ils cumandants da protecziun civila, mabain – tenor l'art. 16 al. 1 lit. e LCPC – er tut las uffizieras ed ils uffiziers, las sutuffizieras superiuras

ed ils sutuffiziers superiurs sco er las commembras ed ils commembers dal care team.

4. Disposiziun transitorica

Art. 21 Prolungaziun limitada da l'obligaziun da far servetsch da protecziun civila

La disposiziun transitorica per prolungar l'obligaziun da far servetsch da protecziun civila, ch'era vegnida introducida il 1. da schaner 2021 cun l'art. 21 LCPC, vala anc fin ils 31 da december 2025. Questa disposiziun po pia vegnir abolida sin il 1. da schaner 2026.

IV. Consequenzas persunalas e finanzialas

1. Consequenzas persunalas

Il chantun e las vischnancas na ston betg far quint cun consequenzas persunalas.

2. Consequenzas finanzialas

Tras la nova Lescha da protecziun civila èsi da far quint cun custs supplementars da ca. 200 000 francs en il sector dals systems d'impuls per il cader. Suenter la deducziun tenor l'art. 16 LCPC vegnan quests custs mess a quint proporziunalmain a las vischnancas.

En il sector da las acziuns a favur da la cuminanza ston las petentas ed ils petents surpigliar tut ils custs. Perquai vegnan las vischnancas distgargiadas per ca. 15 000 francs.

Las contribuziuns substitutivas per tut ils locals da protecziun vegnan fixadas ad 800 francs per piazza protegida, quai senza graduaziun tenor grondezza dal local da protecziun. Uschia resultan entradas supplementaras da var 100 000 francs per onn. Quai corresponda a ca. 8 % da las entradas annualas budgetadas dad 1 100 000 francs dal fond chantunal da las contribuziuns substitutivas.

La nova contribuziun substitutiva dad 800 francs che sto vegnir incassada per l'aboliziun d'in local da protecziun tenor l'art. 13a LCPC, chaschuna previsiblmain entradas supplementaras da ca. 190 000 francs per onn. L'onn 2023 èn per exempel vegnidas abolidas 241 piazzas protegidas pervia da midadas da construcziun en edificis existents.

V. Buna legislaziun

Ils princips da la «buna legislaziun» tenor las prescripziuns da la Regenza (cf. conclus da la Regenza dals 16 da november 2010, prot. nr. 1070/2010) vegnan observads en quest project.

VI. Entrada en vigur

Igl è previs da metter en vigur questa lescha il 1. da schaner 2026.